

El profitós negoci de la sanitat

El grup empresarial NISA, que té els millors hospitals privats de la ciutat de València, ha vist com s'ha deteriorat la imatge pública del seu màxim competidor, la Casa de la Salut, a causa del contagi d'hepatitis C.

El cas de contagi massiu d'hepatitis C a la Casa de la Salut i a l'hospital de La Fe de la ciutat de València ha beneficiat indirectament la resta de clíniques privades de la ciutat en mans del grup empresarial NISA (Nuevas Inversiones en Servicios, SA). Fet i fet, els empleats de Telefónica ja han deixat de ser usuaris dels serveis mèdics de la Casa de la Salut, segons han confirmat fonts de les mateixa empresa a EL TEMPS.

El cas és que des de principi dels anys noranta, la ciutat de València és l'escenari d'una batalla empresarial que té com a objecte controlar el negoci de la sanitat privada. Aconseguir el monopoli de l'oferta mèdica privada sembla l'objectiu de NISA, ara com ara, el grup empresarial mèdic més important del País Valencià, que és propietari de la Clínica Virgen del Consuelo, l'hospital 9 d'Octubre i l'hospital València Al Mar, tots tres a València. Però la balança de la sanitat privada no s'ha decantat del costat de NISA perquè encara li queda un dur competidor: la Casa de la Salut. L'hospital catòlic que regenta des de fa dècades un orde religiós de monges ha tingut sempre una excel·lent reputació entre els ciutadans i les empreses asseguradores que porten els seus associats a operar-se i tractar-se a aquest centre. Però aquesta situació idíl·lica començà a trontollar quan el cas de l'hepatitis C va esquitxar de ple la seua reputació al mes de març d'enguany. La Conselle-

ria de Sanitat i el seu màxim responsable, Joaquín Farnós, sempre han acusat l'anestèsista, Juan Maeso, que treballa tant a l'hospital de La Fe com a la Casa de la Salut, de ser l'únic responsable del contagi abans fins i tot de tenir cap prova científica que ho demostrara. A Maeso l'han acusat el conseller i el diari *Las Provincias* davant de l'opinió pública i l'han assenyalat com l'enemic públic

lut, el màxim competidor de NISA, està per terra tal i com reconeixen fonts de la mateixa clínica.

El millor anestèsista de NISA. Maeso ha treballar en gairebé totes les clíniques privades de la ciutat de València i per tant també als centres sanitaris de NISA. Però aquesta dada, paradoxalment, no s'ha fet pública des que va esclatar l'escàndol. Maeso operava freqüentment a la Clínica el Consuelo, propietat del grup NISA, ja que diversos metges el consideraven el millor de València en la seua especialitat. Però fa uns anys José Siles, l'actual gerent de NISA, va prescindir dels serveis de Maeso, perquè l'anestèsista, després d'adormir un pacient, es va quedar inconscient, segons ha pogut saber aquest setmanari. Els metges van haver de buscar un altre anestèsista a la clínica per reanimar el malalt després de l'operació. Fou llavors quan el director del Consuelo va dir al metge traumatòleg que operava amb Maeso que es buscara un altre anestèsista perquè aquest ja no tornaria a treballar a la clínica.

El cas de l'hepatitis C ha esquitxat de ple la reputació del màxim competidor del grup NISA: la Casa de la Salut.

número u del sistema sanitari valencià. A més, Farnós va declarar una guerra de desgat contra la direcció de la Casa de la Salut que ha acabat erosionant, encara més, la imatge d'aquest centre.

Siga com siga, aquesta polèmica no queda exempta d'un rerefons econòmic més enllà de polèmiques mèdiques. La lluita per aconseguir el monopoli de la sanitat privada a València es deixa entreveure en aquesta intricada tragicomèdia. El resultat ha estat que el prestigi de la Casa de la Sa-

El negoci del segle XXI. NISA disposa d'un capital social de més de 2.700 milions de pessetes i té uns 400 accionistes. L'empresa va emprendre les seues activitats l'any 1967 quan va comprar la Clínica Virgen del Consuelo. L'any 1991 van adquirir l'hospital San Juan de Dios per vora 800 milions, un preu molt baix, i el

NISA, dada que, paradoxalment, no s'ha fet pública

RAFA GIL

van batejar amb el nom de València Al Mar. Fa cinc anys NISA va invertir 4.500 milions de pessetes per construir el 9 d'Octubre, que segons va declarar qui aleshores era president del consell d'administració i ex-diputat d'Alianza Popular i d'Unió Valenciana, Manuel Giner Miralles, "és la nau capitana del grup". A mitjan anys noranta l'oferta de la sanitat privada s'havia doblat a la ciutat de València i el grup empresarial que es trobava en millor posició per liderar el sector privat era NISA. En paraules del mateix Giner "el projecte naix, fonamentalment, per una visió de futur perquè en el camp de la sanitat hem d'avançar-nos al nostre temps. No és el millor moment per posar en marxa un hospital, però sempre és el moment de millorar la qualitat sanitària de València."

Fins l'arribada al poder del PP al País Valencià l'empresari porcellaner Juan Lladro va ser un dels accionistes més importants del grup. Però bon punt Eduardo Zaplana va ser investit com a president, Lladro va abandonar ràpidament la seua participació directa

en NISA. Un dels primers nomenaments de la Conselleria de Sanitat va ser el del seu gendre, Rubén Moreno Palanqués, com sots-secretari. El familiar de Lladro, un desconegut en el món de la sanitat valenciana, es va convertir de la nit al matí en el número dos de la conselleria dirigida per Joaquín Farnós. Moreno Palanqués, nascut a Castelló de la Plana, va fer el MIR a l'hospital de La Fe a l'especialitat d'anatomia patològica i va treballar durant molts anys en les empreses mèdiques del grup Lladro als EUA investigant el genoma humà. De nord-amèrica va saltar a l'hospital universitari de Pamplona, ben conegut arreu l'estat per la seua especialització en el tractament del càncer. Però Lladro, abans d'abandonar aparentment la nau NISA va participar activament en la construcció de l'hospital 9 d'Octubre l'any 1993, que va costar al grup 4.500 milions de pessetes. El centre té més de 35.000 metres quadrats, 320 habitacions i vuit plantes. Aquesta important aposta empresarial va començar a rendibilitzar-se quan el PP va començar a aplicar el seu

ineficaç pla de xoc per reduir les llistes d'espera de la sanitat valenciana. L'hospital València Al Mar és l'únic del grup que participa en el pla, però és el que més se n'ha beneficiat. Gairebé 9.000 malalts de la sanitat pública han estat desviats a les seues instal·lacions. L'any passat la factura va sumar més de nou-cents milions. El negoci és rodó si tenim en compte que l'hospital privat té la mitjana més alta de malalts per sala d'operacions de tot el País Valencià. Les seues sis sales d'operacions treballen al cent per cent mentre que l'hospital La Fe, que en té trenta i ha intervingut més de 15.000 persones durant l'any passat, es troba clarament infrautilitzat

Qui hi ha darrere NISA. El negoci de la sanitat privada, com la política, fa estranys companys de llit. La majoria dels accionistes importants de NISA són familiars dels membres del consell d'administració presidit per Antonio Nebot Pellicer, traumatòleg de l'hospital Pesset Aleixandre i metge de la Federació d'Handbol València-

Imatge de l'hospital 9 d'Octubre de València, propietat del grup NISA. La seua construcció el 1993 va costar a l'empresa més de 4.500 milions de pessetes.

L'hospital València al Mar, de NISA, facturarà l'any pas

ARXIU / RAFA GIL

Manuel Giner Miralles va ser president del consell d'administració de NISA des de l'any 1992 fins a principi d'enguany. Metge i ex-polític d'Alianza Popular i Unió Valenciana, Giner Miralles ha apostat sempre pel negoci de la sanitat privada.

Lligams de sang a la sanitat

Les relacions familiars entre els alts càrrecs de la Conselleria de Sanitat i els directius de clíniques privades són ben evidents. Marciano Gómez, director general d'Atenció Especialitzada té un germà, Pedro Antonio Gómez Gómez, que treballa d'assessor jurídic de la Clínica Quirón de València.

Manuel Giner Miralles, ex-president del consell d'administració del grup sanitari NISA i Joaquín Farnós tenen molt en comú. Tots dos van militar molts anys en Alianza Popular i tots dos van canviar precipitadament de partit l'any 1988. Giner Miralles fou expulsat pel president d'AP d'aquella època, Gil Lázaro, mentre que Joaquín Farnós va fugir a la corre-cuita per motius aparentment ideològics. La seua nova casa política va ser Unió Valenciana. Tots dos són metges de professió i empresaris mèdics de vocació. **M. R.**

na. Una de les poques societats mercantils que té accions a NISA és Frain, SL, propietat de Francisco Murcia García, vice-president del grup, i que té com a objectius fundacionals la construcció, rehabilitació de béns immobles urbans. El fet és que unes poques persones acaparen tot el poder de NISA ja que els membres del consell d'administració del grup són els mateixos que els de l'hospital 9 d'Octubre, València Al Mar i la Clínica el Consuelo. A més, l'hospital 9 d'Octubre, situat al barri de Campanar de la ciutat de València és gestionat per

un societat anomenada GESNOU. El consell d'administració de GESNOU és el mateix que el del grup NISA. Cal dir que la bona marxa de la sanitat privada des de l'arribada del PP és una realitat aclaparadora si tenim en compte la facturació dels serveis que concerta el departament de Farnós amb el grup privat. El 1997 NISA hauria d'haver facturat a la Conselleria, segons els convenis que havien signat, uns 313 milions de pessetes. Finalment, però, Sanitat acabà pagant a NISA 1.319 milions de pessetes. Una diferència de més de mil milions que el

conseller Farnós encara no ha justificat.

El negoci van bé, però...

Aquesta bona situació econòmica podria ser encara millor si el grup NISA disposara del darrer competidor seriós que li queda a la ciutat de València, la Casa de la Salut. Amb el pas del temps la filosofia que Giner Miralles va inculcar en el grup d'avançar-se en el temps a l'hora de fer inversions ha barrat el pas a altres iniciatives privades que podrien fer ombra a NISA. L'any 1993 la societat promotora Clínica de Valencia, SA, volia construir un hospital privat a la ciutat seguint l'exemple del 9 d'Octubre. Aquesta societat disposava d'uns tres mil milions de pessetes i tenia el ple suport de l'Opus Dei, ja que la promotora va subscriure un acord de col·laboració i assessorament tècnic i assistencial amb la Clínica Universitària de Navarra, propietat de l'Obra. El projecte no es va portar endavant perquè els centres mèdics del grup NISA han acaparat en poc temps tot el mercat sanitari de la ciutat de València. Però la consolidació del negoci podria arribar si aconseguiren comprar la Casa de la Salut. "Si la compren—diu un metge que treballa tant a la sanitat pública com a la privada—res els impediria pujar els preus dels seus serveis".

La veritat és que els negocis en la sanitat privada sembla que a València van al límit i ni el mateix conseller Farnós s'ha resistit a la temptació de fer guanyar diners als seus fills. Recentment el balneari Curhotel Termas Marinas de Benicàssim, gestionat pels seus fills, Vicente Farnós Santos i Joaquín Farnós Santos, ha signat un concert econòmic amb Bancaixa—controlada fèrriament pels populars i on Giner Miralles és vocal—per oferir importants descomptes als seus clients pensionistes. L'antic institut de talassoteràpia de Benicàssim Villa Marie, rebatejat com Curhotel Termas Marinas, ofereix tècniques termals en torns de matí i vesprada.

Mario Reyes